

ASKER KOMMUNE

L.nr.: 18303/11
S.nr.: 09/777
Arkivnr.: /F30/&13
Dato: 27.04.2011
Saksbeh.:Kari Madssen

Utvalg	Kommunestyret	Utvalgssak	37/11
Møtedato	26.04.2011		

Saksprotokoll: Høring - Forslag til tiltak for raskere bosetting av flyktninger**Behandling:**

May Myklebust, Ap, tok sete ca kl. 18.50.

Saksordfører Eldfrid Hovden presenterte saken og tok opp komiteens innstilling.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Asker kommune avgir høringsuttalelse til "Forslag til bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting" i samsvar med følgende:

- 1. Asker kommune støtter videreføring av målet om å bosette flyktninger innen tidsmålet 6 måneder for voksne og 3 måneder for enslige mindreårige.**
- 2. Asker kommune støtter ikke forslaget om statlig tilvisning av flyktninger til kommunene.**
- 3. Asker kommune støtter ikke forslaget om å redusere integreringstilskuddet i de tilfeller der kommunen ikke bosetter til avtalt tid.**

SAKSFREMLEGG

Godkjent av:

Arkiv: F30 &13

Saksbehandler: Kari Madssen

Arkivsaksnr.: 09/777

Høring - Forslag til tiltak for raskere bosetting av flyktninger

Rådmannen anbefaler innvandrerrådet å avgi følgende høringsuttalelse til kommunestyret
26.04.2011

Asker kommune avgir høringsuttalelse til "Forslag til bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting" i samsvar med følgende:

1. **Asker kommune støtter videreføring av målet om å bosette flyktninger innen tidsmålet 6 måneder for voksne og 3 måneder for enslige mindreårige.**
2. **Asker kommune støtter ikke forslaget om statlig tilvisning av flyktninger til kommunene.**
3. **Asker kommune støtter ikke forslaget om å redusere integreringstilskuddet i de tilfeller der kommunen ikke bosetter til avtalt tid.**

1. **Sammendrag og konklusjon**

1.1 Hva saken gjelder.

Likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt forslag til bosettingsordning for flyktninger med mål om raskere bosetting på høring, med frist 29. april 2011. Høringsbrevet følger vedlagt, likedan tilsvaret fra hovedstyret i KS.

1.2 Rådmannens konklusjon.

Rådmannen ser behovet for å finne løsninger for raskere bosetting av enslige mindreårige. Dette bør løses ved å lete etter bedre statlige støtteordninger for etablering av egnede botiltak. Rådmannen viser i den sammenheng til rundskriv Q-05/2011, der Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet foreslår endringer i den statlige refusjonsordningen for kommunens utgifter til tiltak for enslige mindreårige. KS anslår at et slikt forslag vil bety tapte inntekter på flere millioner for kommunene.

2. **Bakgrunn for saken. Saksopplysninger**

2.1 Problemstillingen.

Departementet skriver:

"Dagens bosettingsordning for flyktninger ble innført i 2002. Målet med ordningen var å sikre at alle flyktninger blir bosatt i en kommune innen 6 måneder. Enslige mindreårige skal bosettes innen 3 måneder. Siden ordningen ble innført har det vært vanskelig å innfri disse målene. Situasjonen i dag er at for mange flyktninger må vente for lenge på å bli bosatt i en kommune. I 2010 ble bare 16 prosent av de enslige mindreårige bosatt innen målet på 3 måneder. Dette er bakgrunnen for at departementet sender forslag til endring av boset-

tingsordningen for flyktninger på høring. Forslaget tar primært sikte på å få kommunene til å ta et større ansvar for fordelingen av flyktninger seg i mellom, og gjennomføre rask bosetting av alle som får opphold. Dersom kommunene ikke blir enige seg imellom, eller ikke bosetter flyktingene innen de tidsmål som er satt, foreslås det at fylkesmannen gis rett til å tilvise flyktninger til kommunene.”

Høringsbrevet er delt i åtte kapitler, og departementet ber spesielt om tilbakemelding på to; Kap. VI Forslag til endring i dagens ordning.

Kap. VII Økonomiske og administrative konsekvenser av endringer i ordningen.

Kort om dagens ordning

Det er i dag IMDI som er tillagt ansvaret for å bosette flyktninger som er innvilget opphold i en kommune. Målet er at enslige mindreårige skal bosettes innen 3 mnd. etter innvilget opphold, mens målet for voksne er 6 mndr. Det fremgår av høringsnotatet at gjennomsnittlig ventetid for voksne i årene 2007- 2010 lå under 6 mnd.; altså full måloppnåelse, mens ventetiden for enslig mindreårige var høyere enn 3 mndr.

Utgangspunktet for dagens ordning er at personer som er innvilget oppholdstilatelse etter søknad om asyl som hovedregel bosettes etter avtale med kommunene. Prinsippene i ordningen er nedfelt i en egen samarbeidsavtale mellom KS og Staten. Avtalen forholder seg til kommunale vedtak om bosetting basert på frivillighet.

Kap VI. Forslag til endringer.

Det henvises til høringsnotat s. 9-12, der endringsforslagene fremgår i 9 punkter.

Målet for forslaget beskrives slik:

1. Flyktingene bosettes innen de tidsmål som er satt (6 og 3 mnd.)

Kommentar til pkt. 1:

Bosettingsmålet er identisk med dagens måltall, og støttes.

2. Flyktingene, totalt sett, blir fordelt på kommunene på en best mulig måte.

Pkt. 2. Endringsforslag punkt 1 -9.

Hovedmålet er å videreutvikle dagens ordning slik at den bidrar til mest mulig handlingsrom og helhetstenkning i kommunesektoren. Prinsippet om at bosetting av flyktninger skal være basert på kommunale beslutninger videreføres. For å sikre at flyktninger blir bosatt innen de mål som er satt, foreslås det en tilvisningsrett. Tilvisning av flyktninger til en kommune bør bare skje når kommunene i et fylke samlet sett ikke blir enige om å bosette det antall flyktninger de blir anmodet om. Ansvaret foreslås lagt til fylkesmannen, som skal sørge for at kommunene blir enige om fordeling av tilvist antall flyktninger seg imellom, eller pålegge kommunene et antall dersom det ikke løser seg frivillig. Det foreslås også at dersom avtalt eller tilvist bosetting ikke er iverksatt innen 3 mndr., skal integreringstilskuddet avkortes.

Kommentar

IMDI ble i sin tid opprettet nettopp for å ivareta bosettingprosessene. Asker kommune har gode erfaringer med dagens ordning og har et godt samarbeid med IMDI. Rådmannen ser ingen fordeler ved at kompetansen som nå er bygget opp i IMDI skal utføres av Fylkesmannen. Det vil uansett være behov for fortløpende kontakt mellom kommunen og IMDI for å sikre informasjon om den enkeltes spesielle forhold. Det kan bli mer krevende for kommunen å måtte forholde seg til to statlige instanser mot en i dag.

IMDI har gjennom ”Kommunelederundersøkelsen 2010” spurt kommunale ledere om hva de mener om bosetting og integrering av flyktninger. Der fremsettes tilgangen på boliger, kapasiteten på det kommunale tjenestetilbudet og størrelsen på det statlige tilskuddet som de viktigste forutsetningene for å ta imot flyktninger.

På bakgrunn av dette, og med de erfaringene Asker kommune har, anbefales det et større fokus og styrking av disse områdene slik at kommunens handlingsrom i bosettingen av flyktninger fortsatt vil være basert på kommunale beslutninger. Følgende presiseres fra kommunens side:

- Asker kommune anbefaler ikke å iverksette tvangsbosetting av flyktninger. Kommunene har behov for forutsigbarhet i oppgavene, og for å ha kompetanse og kapasitet til å ivareta dem.
- Asker kommune ønsker bedre statlige virkemidler til kjøp av boliger til flyktninger.
- Asker kommune støtter ikke forslaget om trekke ut integreringstilskuddet i de tilfeller der kommunen ikke bosetter til avtalt tid. Kommunene har årlig store utlegg på tomgangsleie i boliger som er skaffet til veie, i påvente av at bosetting faktisk iverksettes. Dette er utgifter kommunen må bære selv. Integreringstilskuddet kommer ikke før bosetting er iverksatt.
- Forslaget om tilvisning av flyktninger uten kommunens påvirkning støttes ikke. Det er mange gode grunner til å be om spesielle løsninger, for å ivareta behov for balanse mellom etniske grupper, hva slags bolig kommunen kan tilby, familietilhørighet, og andre psykososiale forhold. Dette ønsker kommunen innflytelse på.

Kap VII. Økonomiske og administrative konsekvenser av endringer i ordningen.

Det fremgår av høringsnotatet at de foreslåtte endringene vil føre til raskere bosetting av flyktninger. Dette vil da i så fall spare staten for utgifter til opphold i statlige mottak. Raskere bosetting vil bidra til raskere utbetaling av integreringstilskudd. Ordningen vil føre til innsparing på IMDIs budsjett. Imidlertid vil fylkesmennene få en ny oppgave, som må finansieres.

Kommentar.

Det er vanskelig å forstå hvordan tvangselementet skal gjøre kommunene bedre i stand til å skaffe boliger til flyktninger raskere. Målet med at rask bosetting fører til raskere utbetaling av integreringstilskuddet er vanskelig å forstå da det i hovedsak er etter gjennomført bosetting at utgiftene påløper.

2.2 Rådmannens vurderinger

Asker kommune har i mange år tatt sin del av ansvaret for å gi flyktninger muligheter til et godt liv, og har hatt gode resultater med tanke på hvor mange som blir selvhjulpne etter gjennomført introduksjonsprogram. Kommunen har hatt et godt samarbeid med IMDI, og ønsker å opprettholde dette. En videreføring av kommunens handlingsrom og mulighet for helhetstenkning i bosettingen av flyktninger er et viktig og bærende prinsipp for kommunen. Det må fortsatt være slik at utgangspunktet for å bosette flyktninger skal være basert på kommunale beslutninger slik at kommunen har innflytelse på hvem og hvor mange som skal bosettes. Å innføre tvang vil etter rådmannens vurdering ikke bidra til å bedre integreringsprosessen.

Rådmannen vil samtidig peke på at rundskriv Q-05/2011 fra Barne,- likestillings- og diskrimineringsdepartementet innebærer en vesentlig endring av statens refusjonspraksis for kommunens utlegg til enslige mindreårige. I rundskrivet påpekes særlig tre forhold. Det ene knytter seg til at husleie til kommunalt eid bolig ikke skal dekkes gjennom

refusjonsordningen. Det andre handler om at kommunen ikke lenger får refundert administrative utgifter og stillinger. Videre dekkes heller ikke kommunens utgifter til opplæring og veiledning.

På bakgrunn av dette anbefaler rådmannen at Asker kommune ikke støtter forslaget om statlig tilvisning av flyktninger til kommunene samt forslaget om å redusere integreringstilskuddet i de tilfeller der kommunen ikke bosetter til avtalt tid.

Lars Bjerke
Rådmann

Vedlegg:

1. Høringsbrevet datert 31.1.211 - BLD
2. Uttalelse fra KS til høringsbrevet datert 2.3.2011
3. Rundskriv Q-05/2011. datert 20.1.2011.
4. KS' kommentar til rundskrivet. Datert 31.1.2011.
5. Utdrag fra KS-hjemmeside, datert 9.3.2011.